

Vad det innebär att vara organisation med 90-konto

Svensk Insamlingskontrolls syfte

Svensk Insamlingskontrolls syfte är att offentliga insamlingar för humanitärt, välgörande, kulturellt och annat allmännyttigt ändamål sker under betryggande kontroll, att insamlingar inte belastas med oskäliga kostnader, att sunda marknadsföringsmetoder används på insamlingsområdet och att ändamålsenliga metoder för insamlingskontroll utvecklas. Svensk Insamlingskontroll är en ideell förening som bevakar givarens intressen. Föreningens huvudmän är den svenska arbetsmarknadens centralorganisationer - Svenskt Näringsliv, LO, TCO och Saco. Svensk Insamlingskontroll finansieras helt genom avgifter från 90-kontoinnehavarna.

90-kontot har funnits sedan 1943 för givarens trygghet. Det är en kvalitetsstämpel som talar om att organisationen står under oberoende granskning och kontroll, att insamlingen bedrivs på ett etiskt och ansvarsfullt sätt och att gåvor och bidrag går till ändamålet utan oskäliga kostnader.

Vad är ett 90-konto?

Innehavet av ett 90-konto är en kvalitetsstämpel för seriösa insamlingsorganisationer. Ett 90-konto är ett sju­siffrigt PlusGiro eller Bankgirokonto som inleds med 90. Möjlighet finns också att ha ett swish-nummer med motsvarande 90-nummer.

När en organisation har blivit godkänd som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll så granskar vi *hela organisationens verksamhet* och inte bara det som kommer in på organisationens 90-konton. Det innebär att organisationens totala intäkter redovisas till oss.

Våra föreskrifter

Kraven som en 90-kontoinnehavare ska följa framgår av Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter för 90-konto. Dessa innehåller bl.a. regler om styrelsens förvaltning, insamlingsverksamheten och rapporteringen till oss. Det finns också anvisningar till hur de olika blanketterna ska fyllas i. Styrelsen för organisationen ansvarar för att Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar följs.

Enligt 11 § i föreskrifterna för 90-konto är kontoinnehavaren skyldig att upprätta en årsredovisning enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554), samt att tillämpa regelverket K3. Denna skyldighet gäller för alla som har 90-konto oavsett vad bokföringslagen (1999:1078) anger. De stora skillnaderna jämfört med vad som annars gäller för ideella organisationer är högre krav på förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar. I förvaltningsberättelsen ska anges hur ändamålet främjats under året samt resultat och effekt av verksamheten.

Regler för insamling

För 90-kontoinnehavarnas insamlingsverksamhet gäller bl.a. att marknadsföringen ska vara etiskt och ekonomiskt försvarbar och att informationen ska var vederhäftig, att insamlingsverksamheten inte får belastas med oskäligen kostnader samt att inkomna medel ska användas för uppgivet ändamål eller efter givarens önskemål samt komma ändamålet tillgodo utan onödiga kostnader. Marknadsföringslagens (2008:486) principer ska vara vägledande vid bedömningen av förhållandet mellan 90-kontoinnehavare och givare.

Svensk Insamlingskontrolls granskning och kontroll

90-kontoinnehavaren ska snarast möjligt, dock senast fem månader efter räkenskapsårets slut skicka in ett rapportpaket enligt våra anvisningar som finns att läsa under fliken redovisning på hemsidan. Denna rapportering granskas och analyseras årligen av Svensk Insamlingskontroll. Vid denna grundläggande kontroll granskas bl.a. hur ändamålet främjats under året, att detta skett i tillräcklig omfattning, att organisationen beskrivit resultat och effekt av sin verksamhet, att *organisationens verksamhet inte belastas med oskäligen kostnader*, att organisationen följer sina egna stadgar/föreskrifter och att 90-kontoinnehavaren i övrigt inte brutit mot våra föreskrifter.

För samtliga 90-kontoinnehavare gäller – om det inte föreligger synnerliga skäl – att minst 75 % av *de totala intäkterna ska gå till ändamålet*. Om 90-kontoinnehavarens insamlings- och administrationskostnader *överskridit 25 % av de totala intäkterna* tre år i följd ska 90-kontot återkallas, om det inte föreligger synnerliga skäl.

Svensk Insamlingskontroll kan enligt föreskrifterna vid varje tidpunkt låta granska 90-kontoinnehavarens ekonomi och förvaltning eller låta företa annan särskild utredning rörande organisationens verksamhet. 90-kontoinnehavaren är skyldig att inge de handlingar och lämna de upplysningar som vi begär. Vi granskar också löpande den interna kontrollen hos organisationen.

Svensk Insamlingskontroll utreder *alltid* uppgifter som innehåller klagomål på en 90-kontoinnehavare från allmänheten, genom en journalist eller på annat sätt kommit till vår kännedom. Detsamma gäller om Svensk Insamlingskontroll finner material eller uppgifter på 90-kontoinnehavarens hemsida eller i dess marknadsföring eller på annat sätt som kan vara i strid med våra föreskrifter.

Vid en sådan utredning tar Svensk Insamlingskontroll kontakt med organisationen för att inhämta synpunkter och förklaringar rörande klagomålet samt i vissa fall en rapport om att vissa rutiner förändrats eller en handlingsplan för vilka åtgärder som ska vidtas. Framkommer vid denna dialog missförhållanden kan vi besluta om inspektion eller företa en särskild utredning.

Om det framkommer att 90-kontoinnehavaren bryter mot Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter kan organisationen fräntas rätten att använda 90-kontot.

Varje 90-kontoinnehavare måste ha minst en auktoriserad revisor som fortlöpande granskar organisationens ekonomi och förvaltning. Revisorn ska också granska att tillgångarna inte har använts i strid med ändamålet eller i strid med våra föreskrifter och anvisningar. Vi har upprättat särskilda anvisningar för revisorer som finns att läsa på hemsidan. Om 90-kontoinnehavaren inte följer Svensk Insamlingskontrolls regler ska revisorn rapportera detta till oss.

Mottagare

I den årliga rapporteringen ingår att de organisationer som har mottagande organisationer i Sverige och/eller utomlands ska upprätta en förteckning över dessa organisationer med uppgifter om deras ändamål, plats och land där de verkar, land dit medlen utbetalas, samt en beskrivning av hur 90-kontoinnehavaren säkerställer att de medel som överlämnats till organisationen används utan oskäligen kostnader för att främja avsett ändamål.

Svensk Insamlingskontroll granskar att medlen överlämnas för ett ändamål som överensstämmer med 90-kontoinnehavarens samt att 90-kontoinnehavaren har bra rutiner för att kontrollera att medlen används till avsett ändamål.

2020-02-05